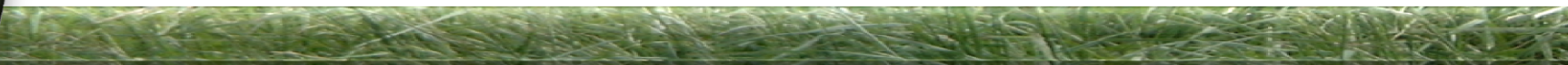

Ocjena genetskih parametara za svojstva mliječnosti koristeći model s dnevnim zapisima i fiksnom regresijom pri simentalaskom govedu u Hrvatskoj

Špehar M.^{1,2}, Malovrh Š.², Ivkić Z. ¹, Bulić V.¹, Kovač M.²

¹Hrvatska poljoprivredna agencija, Ilica 101, 10000 Zagreb, Hrvatska

²Univerza v Ljubljani, Biotehniška Fakulteta, Oddelek za zootehniko, Groblje 3, 1260 Domžale, Slovenija

Genetsko vrednovanje goveda

- Laktacijski model
- Model s dnevnim zapisima (engl. test-day)
  - Procjena uzgojne vrijednosti prije zaključenja laktacije
  - Pravovremene odluke u managementu
  - Usporedba s rezultatima ostalih zemalja (Interbull)

Cilj rada

- Razvoj modela s dnevnim zapisima za ocjenu genetskih parametara za svojstva
  - Dnevne količine mlijeka (kg)
  - Sadržaja mliječne masti (%)
  - Sadržaja bjelančevina (%)

Materijal

- 646536 dnevna zapisa kontrole mliječnosti → 53372 krava
- Središnja baza podataka HPA
  - Razdoblje 2003. do 2007.
- Čišćenje podataka
  - Krave bez znanog datuma rođenja, telenja ili kontrole
  - Nepoznata regija i stado
  - Ograničenja
    - Redni broj laktacije (1 - 10 → 7 do 10 = 7+)
    - Trajanje laktacije (5 - 365 dana)
    - Starost pri prvom telenju (18 - 35 mjeseci)
    - Dnevna količina mlijeka (3 kg - 50 kg), sadržaj masti (2% - 7%), sadržaj bjelančevina (2% - 6.5%)

Materijal (1)

- Središnja baza podataka HPA
- Razdoblje od 2003. do 2007.
- Prije čišćenja: 1400329 dnevna zapisa → 95387 krava
- Nakon čišćenja: 646536 dnevna zapisa → 53372 krava

Materijal (2)

- Čišćenje podataka
  - Krave bez znanog datuma rođenja, telenja ili kontrole
  - Nepoznata regija i stado
  - Ograničenja
    - Redni broj laktacije (1 - 10 → 7 do 10 = 7+)
    - Trajanje laktacije (5 - 365 dana)
    - Starost pri prvom telenju (18 - 35 mjeseci)
    - Minimalno 3 krave po stadu i godini kontrole
    - Dnevna količina mlijeka (3 kg - 50 kg), sadržaj masti (2% - 7%), sadržaj bjelančevina (2% - 6.5%)

Opisna statistika

Svojstvo	n	$\bar{x}$	sd	min	max
Dnevna količina mlijeka (kg)	645.191	15,4	5,4	3,00	41,6
Mliječna mast (%)	603.000	4,15	0,80	2,00	7,00
Bjelančevine (%)	617.951	3,42	0,43	2,00	5,71

Struktura porijekla

Podatak	Broj zapisa
Krave sa proizvodnjom	53372
Životinje sa poznatim porijeklom:	72742
- oba roditelja poznata	71412
- samo poznati otac	414
- samo poznate majke	916
Životinje bez poznatog porijekla	30441
Ukupan broj životinja u porijeklu	118595

Metoda

- GLM procedura (SAS/STAT)
- Fiksni utjecaji - izabrani na osnovi preliminarnih analiza
- Ocjena komponenti varijance (VCE-6)

Model

<u>Utjecaj / Svojstvo</u>	Dnevna količina mlijeka	Mliječna mast	Bjelančevine
<u>Fiksni</u>			
Redni broj laktacije	+	+	+
Ali-Schaeffer krivulja	+	+	+
Regija	+	+	+
Sezona telenja	+	+	+
Starost pri prvom telenju	KR*		
<u>Slučajni</u>			
Aditivni genetski utjecaj (a)	+	+	+
Stado*godina kontrole (c)	+	+	+
Permanentni utjecaj okoliša (p)	+	+	+

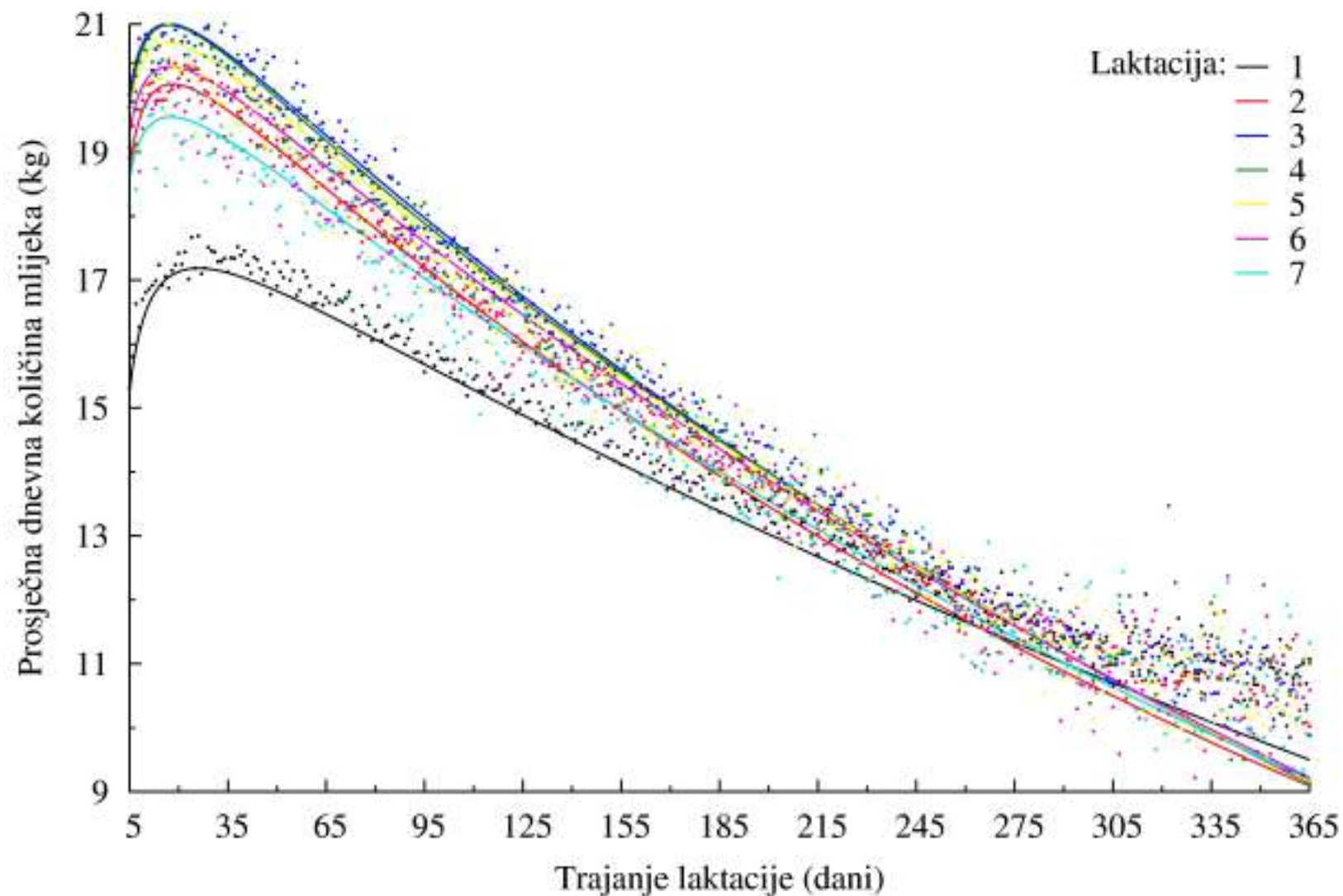
*Kvadratna regresija

Rezultati

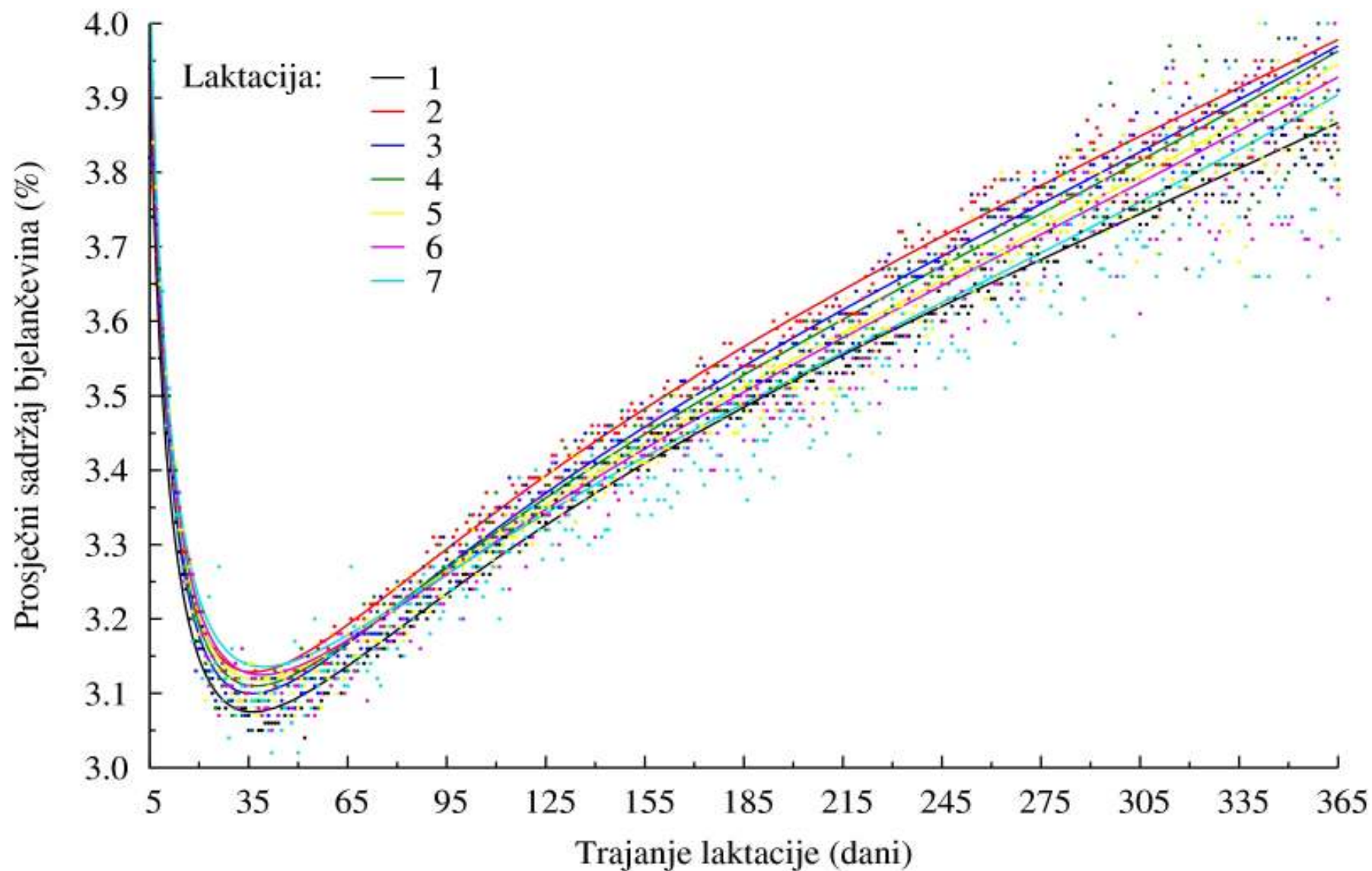

Utjecaj stadija laktacije na dnevnu količinu mlijeka

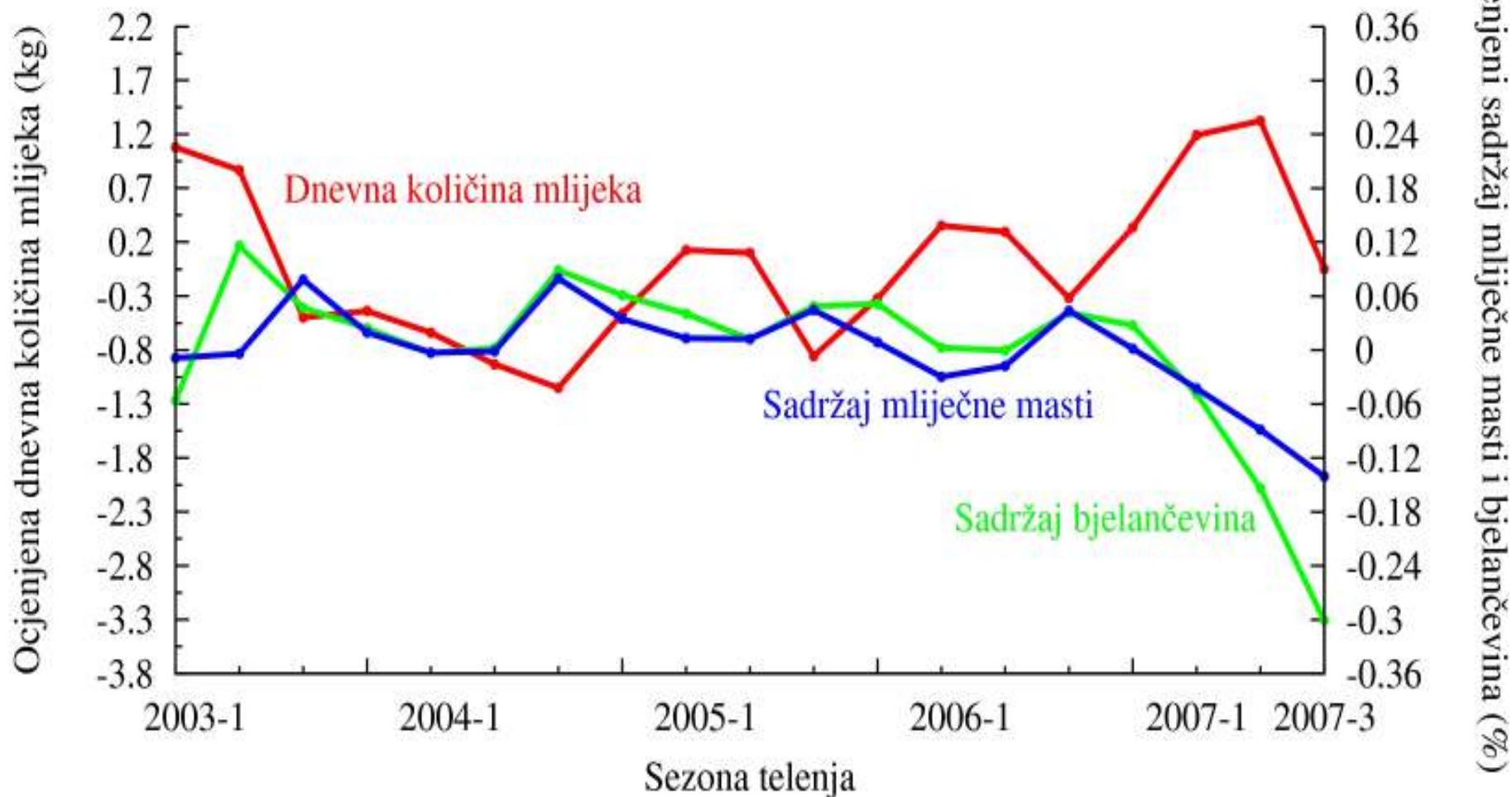

... sadržaj bjelančevina

Utjecaj sezone telenja

Ocjenjeni omjeri (%)

Svojstvo	h^2	c^2	p^2
Dnevna količina mlijeka	24	22	16
Mliječna mast	20	5	1
Bjelančevine	28	9	10

Zaključci

- Heritabiliteti za svojstva mliječnosti $\approx$ heritabiliteti drugih država
- Procjena uzgojnih vrijednosti
- Struktura podataka
  - Veći broj zapisa po danu kontrole u stadu
  - Kvaliteta podataka
- Multivarijatan model

